

รูปแบบของการจัดสวัสดิการรักษายาบาลในองค์กรเอกชนขนาดกลาง
ในกรุงเทพมหานคร

นายชาณุวิทย์ โทธีรานุรักษ์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการวิจัยตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

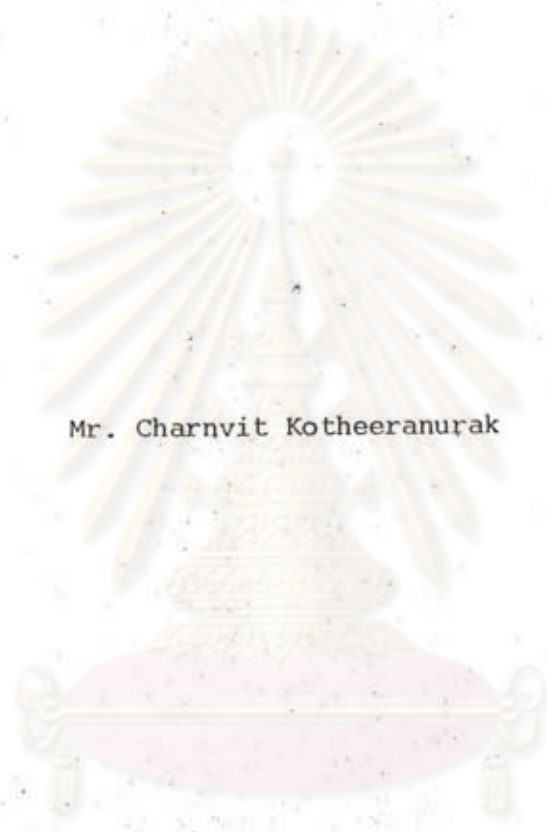
ISBN 974-68-923-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014509

๐๑๖๕๕๕๕๕๕๕๕

MODELS OF MEDICAL FACILITIES IN MEDIUM SIZED
PRIVATE ENTERPRISES IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Charnvit Kotheeranurak

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for The Degree of Master of Business Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-68-923-8

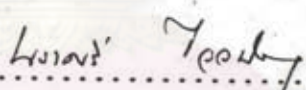
หัวข้อวิทยานิพนธ์ รูปแบบของการจัดสวัสดิการการรักษาพยาบาลในองค์กรเอกชน
ขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร
โดย นายชาญวิทย์ โคธีรานุกัษ
หลักสูตร บริหารธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฐคนัย อินทรสุขศรี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

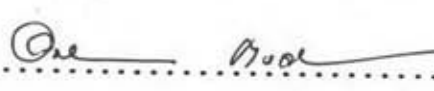

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.นราศรี ไววนิชกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฐคนัย อินทรสุขศรี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัศตร์ผจง วัฒนสินธุ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อนันต์ชัย คงจันทร์)

ชาดูวทยา โคธีรานูรักษ์ รุบแบบที่เหมาสมของกาจัคส์วัสติกการรักษาพยาบาลในองคกร
เอกชนขนาดกลางในกรุงเทหมหานคร (MODELS OF MEDICAL FACILITIES IN
MEDIUM-SIZED PRIVATE ENTERPRISES IN BANGKOK METROPOLIS.)

อ. ทีปรักษา : ผศ. ณัฐคนัย อินทรสุขศรี

วิทยานพนธฉบับนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัคการสวัสติกการคานการรักษาพยาบาลในองคกร
เอกชนขนาดกลางในกรุงเทหมหานคร เพื่อใหทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัคการ และหาแนวทางที่
เหมาสมในการจัคสวัสติกการคานการรักษาพยาบาล การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์
จัคการฝายบุคคลจนวน 94 คน ในองคกรเอกชนกลุ่มพาณิชยกรรม กลุ่มอุตสาหกรรม และกลุ่มการเงิน
จนวนรวมกัน 111 องคกร ที่มีขนาดของพนักงานตั้งแต่ 20 คน ถึง 500 คน และจากพนักงานจนวน
336 คน ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2530

ผลการศึกษาพบว่า องคกรเอกชนขนาดกลางส่วนใหญ่ในกรุงเทหมหานคร มีระบบการจัค
สวัสติกการคานการรักษาพยาบาลที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อพนักงานส่วนใหญ่ขององคกรอย่างทั่วถึง แต่ยังมี
ขาดรูปแบบการจัคการคานสวัสติกการคานการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ มีอุปสรรคคานค่าใช้จ่าย
ที่สูง และขาดรูปแบบการควบคุมที่ดี และยังไม่มีกาปรับประสานงานที่คระหวางองคกรธุรกิจ เอกชนกับ
หนวยงานของรัฐบาลในการจัคสวัสติกการคานการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ องคกรประเภท
พาณิชยกรรมและการเงินส่วนใหญ่ไม่มีหองพยาบาลประจำ เพราะมีอุปสรรคคานสถานที่และค่าใช้จ่ายที่สูง
องคกรในกลุ่มอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีการจัคหองพยาบาลประจำ พนักงานส่วนใหญ่ในองคกรพอใจบริการ
ในสถานพยาบาลเอกชนมากกว่ารัฐบาล ทั้งนี้เพราะมีบริการที่ดี องคกรส่วนใหญ่ไม่มีคู่มือเกี่ยวกับ
สวัสติกการคานการรักษาพยาบาล และส่วนใหญ่ยังไม่มีกาทำประกันสุขภาพ

รูปแบบของกาจัคสวัสติกการที่มีประสิทธิภาพคือ : องคกรที่มีขนาดพนักงานตั้งแต่ 300 คน
ขึ้นไป ควรมีการจัคตั้งหองพยาบาล เพราะสามารถควบคุมอัตราการเจ็บป่วยของพนักงานและคานรักษา
พยาบาลได้ องคกรที่ไม่มีกาตั้งหองพยาบาลควรถ้าหนดให้พนักงานไปรับการรักษาในโรงพยาบาล รัฐบาล
และสถานพยาบาลเอกชนเฉพาะแห่งที่กาหนดไว้ โดยถือเอาความสำคัญของคุณภาพและอัตราค่าบริการ
การเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกสถานพยาบาล การรวมกันในระหวางองคกรที่อยู่ข้างเคียงจัคตั้งหองแพทย์
ส่วนกลาง ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายคางที่ โดยเฉพาะคางบุคลากรทางการแพทย์
ควรมีการกาหนดค่าใช้จ่ายคอบคานคอบี องคกรอาจจัคใหม่กาปรับประกันสุขภาพแก่พนักงานโดยเลือกแบบของ
การประกันให้เหมาสมกับค่าใช้จ่าย ควรมีคู่มือเกี่ยวกับสวัสติกการรักษาพยาบาล และควรมีเนโท
พนักงานมีความรู้ทางคานป้องกันสุขภาพของตนเอง อันจะเป็นผลดีคอบริษัทในคานการลดอัตราป่วยและค่า
ใช้จ่าย ทั้งนี้เนื่องมาจากความมีสุขภาพที่ดีของพนักงาน และยังเป็นผลดีในแง่ของการลดเวลาอันเสียไป
เนื่องจากการป่วยไข้ ซึ่งจะทำให้รูปแบบการจัคสวัสติกการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาควิชา ...หลักสูตร...บริหารธุรกิจมหาวิทยาลัย.....

สาขาวิชา

ปีการศึกษา2531.....

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

CHANVIT KOTHEERANURAK : MODELS OF MEDICAL FACILITIES IN
 MEDIUM-SIZED PRIVATE ORGANIZATIONS IN BANGKOK METROPOLIS.
 THESIS ADVISOR: ASST. PROF. NATDANAI INDRASUKHSRI

The objective of this thesis is to study the management of medical facilities in medium-sized private organizations in Bangkok Metropolis, and identify problems and constraints concerned. The data was obtained from personal interviews and questionnaires from the personnel managers of 111 medium-sized organizations and 336 randomly selected employees from June to December, 1987.

The results indicated that most of the organizations lacked efficient and well-controlled model of medical facilities. This was mainly due to the high maintenance cost required in order to keep a self-sufficient program, while available governmental medical facilities have so far been suboptimally utilized, because of the lack of cooperation between private organizations and these facilities. Anyhow, admittedly, the provision of basic medical and health coverage does benefit employees themselves, and subsequently their working efficiency, and hence, the productivity of the organizations.

Plans of medical facilities for medium-sized private organizations are proposed in this thesis. For organizations having 300 or more employees, the provision of an in-house medical care facility should reduced the incidence of sick leaves among employees, and thereby keeping the cost of medical reimbursement low. For other organizations without such facility, sick employees should be properly referred to government hospitals and specified private medical facilities of known standards under contractual agreement with the organizations. Yet, another alternative is to set up a central well-equipped medical care facility to be collectively organized and shared by a group of related organizations, wherein the annual medical expenses per employee could be predefined at a reasonable level. And finally, comprehensive employee health benefit plan, reinforced by good basic health knowledge through the distribution of instruction materials, such as health care manuals, is also advisable. As "prevention is always better than cure", such a policy would ultimately benefit organization, in term of expenses and efficiency of running employee medical care programs.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา หลักสูตร...มหาวิทยาลัย.....
 สาขาวิชา
 ปีการศึกษา ...2531.....

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฐคนัย อินทรสุขศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำ
แนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด ขอขอบคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้
ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้า ขอขอบคุณ คุณดาว คงศิริวัฒนา ที่ได้ช่วยแนะนำ
เกี่ยวกับการสร้างแบบฟอร์มที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณดาราวรรณ ชายนน้ำเค็ม คุณเมธิ
วิสุทธิวรรณ ที่ช่วยรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล เพื่อนำมาประกอบในการทำวิทยานิพนธ์
ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้เป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้า
ได้มีโอกาสเรียน และประสบความสำเร็จในการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
ขั้นตอนของการค้นคว้าวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
ปัญหาในการศึกษาวิจัย	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	11
บทที่ 2 ระบบการจัดการด้านสวัสดิการในองค์กร	
การให้สิ่งทดแทนในการทำงาน	15
การจัดสวัสดิการในองค์กร	16
เหตุผลที่ควรมีการจัดระบบสวัสดิการ	16
ประเภทของสวัสดิการ	17
กฎหมายคุ้มครองแรงงานเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและสวัสดิการ ..	18
การรักษาพยาบาลในองค์กรเอกชนทั่วไป	18
การจัดสวัสดิการการรักษาพยาบาลในหน่วยงานภาคเอกชน ..	21
การให้สวัสดิการการรักษาพยาบาลแบบผู้ป่วยนอก : อัตราการ ป่วย ปัญหาและอุปสรรคทั่วไป	26
การให้สวัสดิการการรักษาพยาบาลแบบผู้ป่วยใน : อัตราการ ป่วย ปัญหาและอุปสรรคทั่วไป	28
การจัดสวัสดิการการรักษาพยาบาลในหน่วยงานภาครัฐบาล ..	28

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 3 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล	
สภาพทั่วไป	30
ค่าใช้จ่ายรักษายาบาลในบริษัทที่มีและไม่มีห้องพยาบาล ..	39
ขอบข่ายของสวัสดิการการรักษายาบาลที่จัดให้	41
อุปสรรคที่เกิดขึ้นกับฝ่ายจัดการ	41
การทดสอบสมมติฐานในการศึกษาวิจัย	45
บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	
สถานภาพทั่วไป	53
ค่าใช้จ่ายรักษายาบาลในส่วนที่มีและไม่มีการจัดห้องพยาบาล	53
ขอบข่ายของสวัสดิการการรักษายาบาลที่องค์กรจัดให้แก่	
พนักงาน	54
ความพอใจของพนักงานในการรับบริการ	55
การทดสอบสมมติฐาน	55
ข้อเสนอแนะ	57
ประเด็นที่ควรวิจัยเพิ่มเติม	66
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	70
ประวัติผู้เขียน	97

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	แสดง ร้อยละ ของกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม ที่ทำการ ศึกษา	7
2.	แสดง ร้อยละ ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา	8
3.	สภาพทั่วไปขององค์กร	31
4.	แสดง ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มองค์กรที่มีห้องพยาบาล ประจำ	34
5.	แสดง ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มองค์กรที่ไม่มีห้องพยาบาล ประจำ	35
6.	แสดง ข้อมูลทั่วไปของพนักงานในบริษัทที่มีและไม่มี ห้องพยาบาลประจำ	37
7.	แสดง รายละเอียดค่าใช้จ่ายกลุ่มองค์กร จำนวน 111 องค์กร	39
8.	แสดง ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลต่อคนต่อปีแบ่ง ตามจำนวนพนักงาน	40
9.	แสดง ปัญหาและอุปสรรคในองค์กรที่ไม่มีห้องพยาบาล	42
10.	แสดง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของพนักงานที่มี ต่อสวัสดิการการรักษาพยาบาล	44
11.	แสดง การหาอัตราป่วยของพนักงานในองค์กรที่มีและ ไม่มีห้องพยาบาล	47
12.	แสดง ค่าใช้จ่ายรวมของพนักงานต่อคนต่อปี	48
13.	แสดง ค่าใช้จ่ายประมาณในการจัดห้องพยาบาล ประจำ	60

สารบัญตาราง

		หน้า
<u>ตารางที่</u>		
14	แสดงค่าใช้จ่ายยาที่ใช้บ่อยในสถานพยาบาล เอกชนเปรียบเทียบต้นทุน	62
<u>รูปภาพที่</u>	4.1 แสดงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสวัสดิการการรักษา พยาบาล เฉลี่ยต่อคนต่อปีเทียบกับจำนวนพนักงาน	58

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย